

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.
Előfizethető csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyiltíre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három soros hirdetés 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközölhetnek.
Dílyeg minden beíratásnál 30 kr.

Nyiltír garmond sor: 20 kr.

ELOFIZETESI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1889-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz ezímezve — legzélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LASZLÓ.

kiadó és lapfolydosó.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

15760—1889. sz.

Főispán úr Ö Meltósága a f. évi őszi közgyűlés határnapját november havá 5-ik esetleg következő napjainak délelőtti 10 órájára tűzven ki, van szerencsém arra a törvényhatósági bizottság tagjait, — a november 4-én délelőtti 10 órakor megkezdendő tanácskozmányra pedig az állandó választmány tagjait, — a közgyűlési tárgysorozatot és a segedelmi magánpénztár 1890-dik évi költség-előirányzatának közlése mellett, tisztelettel meghívni.

Kelt B-Gyarmaton, 1889. október hó 23.

Scitovszky János,

alispán.

Tárgysorozat:

1. Alispáni időközi jelentés.
2. A segedelmi magánpénztár 1890-ik évi költségvetésének s ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása.
3. A vármegyei közmunka feletti intézkedés 1890-re.
4. A közmunka váltásáinak a jövő évre való megállapítása.
5. Ministeri leiratok: a f. év végén megejtendő általános tisztújítás; a kölföldiek nyilvántartása, az eb-tartásról szóló szabályrendelet és a berkocsikról érvényben levő szabályrendelet módosítása tárgyában.
6. Alispáni, küldöttségi és árvaszéki elnöki előterjesztések: Losoncz város pénzkezelését tárgyzó vármegyei szabályrendelet; utasítás a nem orvos halottkének részére; előterjesztés a monographia tárgyában kötött szerződés jóváhagyása iránt; előterjesztés a vármegyei pénzeknek gyümölcsöző elhelyezése tárgyában; jelentés a községi szegényügy állásáról; előterjesztés az állatorvosok fizetésének emelése s több állomásnak rend-

szerezése, úgy az elégtelennek mutakkozó hivatali helyiségek kibővítése tárgyában; előterjesztés a vm. szegény-árvák alapját érdeklőleg; nyugdíjintéző bizottság előterjesztése nyug és segélydíjak megállapítása tárgyában.

7. Törvényhatósági és egyleti körlevelek: az anygyalásnak megállapítása iránt alkotandó szabályrendelet, az E. M. K. E. czéljainak előmozdítására megszavazandó vármegyei pótdó és a kolozsvári siketnema intézet segélyezése tárgyában.

8. A f. év végén kilépő vármegyei választott, valamint az időközben elhalt, lemondott vagy elköltözött bizottsági tagok helyeinek választás utján leendő betöltése iránti intézkedés s ezzel kapcsolatosan az 1890-re megállapított legtöbb adót fizető vármegye-bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása.

9. Szerény Gábor b-gyarmati járási főszolgabírónak lemondási kérvénye s ennek kapcsán esetleg a b-gyarmati járási főszolgabírói állomás választás utján való betöltése.

10. Községi ügyek: Losoncz város kérvényei a N-Bég utcai vízvezető úttörök befedése, a belserveszeti szabályrendelet szerkesztése iránti halasztás és az 1890-re szóló költségvetés tárgyában. — Dejtár község kérvénye egy 1874-ben megvett földrészlet iránt kötött adásvételi szerződés jóváhagyása tárgyában. — Községi belserveszeti szabályrendelet tárgyalása. — Veres Ernő bizottsági tag, községi gyümölcsöző pénzalapok létesítése iránt benyújtott szabályrendeleti tervezetének tárgyalása.

11. Felelbeztelt ügy: Verőcze község legtöbb adót fizetőinek felelbeztelt a regale jövedék beérkezése iránt hozott képviselő testületi közgyűlési határozat ellen.

12. Községi 1890-ik évi költségvetések tárgyalása.

13. Közigazgatási bizottsági tagok választása.

14. Végre mindazon ügyek és indítványok, melyek a közgyűlést 24 órával megelőzőleg beérkeznek s közszemlére tételnek.

A segedelmi magánpénztár 1890-dik évi költség-előirányzata:

BEVÉTELEK	1889-ik év	1890-ik év
I. Rendek.		
Vegyes követelések után 8 %	172 18	13 77
6 %	3,782 31	226 94
5 %	2,784 —	139 20
Építészeti hivatal hasznosbéré	712 50	150 —
Pénztártervezetke elhelyezett tőke 5 %	66,069 62	3,303 48
Kisbirtokosok földhitelintézet alapítvány 5 %	500 —	25 —
Értékpapirokban elhelyezett tőke 5 %	5,500 —	275 —
Fűleki magtár évi bevétel	— —	20 —
Mértékhiitelesítési jövedelem	— —	15 —
Sétatér évi bére (aranyérték)	— —	5 —
Vegyes bevételek	— —	26 61
Bevételek összege	— —	4,200 —

T Á R C Z A.

Névtelen sirok.

Őszi este van. Hideg harmat és meleg könnyek hullanak . . . Gyermek sírja felett virraszt a szülő. Mély gyászt öltve, fájdalommal teltlen illeszt koszorút kedvese sírjára a hajadon. A haza ünnepeit költőjének porai felett tüntetőleg gyászol az ifjújag, a nép. A bajnok obeliszkjén öröklőzöld koszorú jelzi a hősi halált. Az országlár sírja csillagfényben tündököl. A kik milliókért sorvadtak, azokat a mai napon milliók áldják.

Bár merre tekintünk, kegyelet éri a sírjaikban porladozókat. S hogy teljes legyen a kép, hogy a halottakra emlékezés, az ősz hervadása ki legyenek egészülve, zúgnak-búgnak a harangok; kongják egy hangon: élsz, de meghalsz, ne légy hiú, minden mulandó.

A névtelen hősöknek, az emberi lakok látókörén túl eső síroknak porladozóknak alig jut ki mind ezekből. Azok felett csak az emlékeztet, a történelem virrasztanak, de akár hány a feledékenység mely sötétjében vesz el.

Beh sok névtelen si van hazánk szerte!

A sok közül hadd emlékezzem meg azokról, melyek Pestmegyében, N-Káta és Czegléd között, Tápió-Bieske helység határában el-elszórtnak domborútnak, melyekről csak a történelem száraz lapja, az azon a vidéken lévő egyházak emlékeztetnek meg s a nép régi rólók sok szépet, hőst és lélekemelőt.

Messze esnek tőlünk Branyikó, Arad, Segesvár, Szt. Tamás stb. s mi mégis emlékeztetünkbe vésve és szívünkbe rejtve ápoljuk e neveket. Mikor olvassuk, halljuk említeni, föl-földobban bennünk a hősök és a szabadság iránti tisztelet. De dobban szívünk és adózni int kegyeletünk akkor is, mikor az oly el rejtekezett

helyek vértanúi sírjairól van szó, melynek a tápió-bieskei névtelen hősök sírsoportozata.

B-Pestről Ujszász felé utaztamban N-Kátán leszállottam a vonatról s a Mútra hegység végnyúlványait képező buczka szerű dombok között, nyári kora hajnalban, Tápió-Bieskén át utamat Czegléd felé irányítottam. A hold s a távolabbi csillagok eltűntek. Sötét hajnali szürkület a nap előhírnöke, váltá fel mindannyit. Nagy esend uralkodott, szanaszt. Csak a lovak patái kavarták az ut homokját és a kerekék homokba süppedezése zavarták a hajnal esendjét. Fuvárosom jó fél órai út után hebe-korba a kalapjához nyúl, pipáját kivesszi szájából s hol jobbra, hol balra tekintve mormol valamit. Kérdem: miért vette le kalapját, hisz senki sincs az uton, aztán keresztet sem látok. De biz ott keresztet vannak az ut jobbán is, balján is. Itt kezdődnek a sírjak azon honvédeknek, a kik a tápiói hídnál estek el 1849-ben. Azt tartják a faluban, hogy hát annyit érdemelnek ezek a sírok, hogy minden magyar ember megbillentse kalapját közelükben és örök nyugodalmat kívánjon a bennük nyugvó honvédeknek. Öreg szőlőm meg mást is mondogat ám, azt, hogy a Tápió-patakja mentén, mikor fakó színű a fű, a virág elfonyadt, a kiomlott vértől piroslik a föld. Meg hogy helyár gyerektől nincs mit tartani erre felé, de úgy éjfélente kardsörtetve futkároznak e tájt a megholt honvéd-huszárok lelkei s a mint át akarnak térni az ingoványon, belesüllyednek és kétségbeesve könyörögnek segítségért. Isten nyugosztalja őket!

A halottak után ide s tová jártatva tekintetemet, temetőszerű helynek tűnt elémbe e tájék, melynek kerítését a távol messzeség sötétje képezte.

Rövid idő múlva egy kis hídra értünk, a hol megállottunk. A csekély vízi Tápió-patak kicsi hullámtorlata ingatta a sást, a vízszéli nádat. E susogás tárgy tompasággal beleszólt a még mindig tartó esendbe.

Azt látszott beszélni e zizegés, hogy itt 1849. április havában majd annyi vér folyott, mint mennyi most a víz.

A szürkület világosabbá lőn. Kegyeségéből láthatlann a sírokat. Egyik erre, másik amarra van fordítva. Oly szabálytalan a fekvésük, mint a milyen harcban a halál dülése. Egyik nagyobb, másik kisebb halmú. Valamennyi hasonlít egymáshoz. Valamennyi sír, valamennyi dícső névteleneket rejteget méhében.

Nem tudom, melyik falu gondoza, de nagyon egyszerűek. Oly egyszerűek, mint a mily magasztos volt az ügy, melyért lakóik a mélyükbe hullának. Mit sem tesz. Mégsem egészen névtelenek. De mennyiszerte jobban érdemelnek meg e szerényen eltemetettek a dícsőit emlékoszlopok neveik felegyzésével, mint a honunk földén dult ellenségünk zsoldosai! Koszorút — sem virulót, sem fonyadót — nem láttam rajtuk. Pedig mily szép látvány tárulna az ember elé, ha fűves hantú sírdomb durván faragott fejfáján koszorút láthatna. A rét fűve és virága egyedül ékeségök. Sohsem égetnek felettök mécsét, csak a nap szögi oda sugarait és málasztja a laza takarót, éjelenként a csillagok csillognak felettök, a hold ábrándos fénye lövel rajok. Imát, zsolozsmát soha sem hallat itt ember, csak egy-egy madárka zengi el közelükben, vagy éppen rajtok esieser-gösszerű dalát, a bölömbika bömböl tájukon, a bibicz síró-rívó hangja hallszik nem messze. Látogatójuk nincs, ha csak az erre felődött utas nem tér le az országutól feléjük. Vándor kerüli pusztaszerű tájukat. Gulás, juhász, mezei munkás gyakrabban vetődik ide. Tán ezek sem kerülnének feléjük, ha Tápió partjánál nem esnek jól a detelés.

E sírok Bieske szőlőskertjeinél érnek véget, de megjelölve csak a patakhoz közeliek vannak.

Hiába mondják, hogy a magyar köznépből nincs kifejlődve a dícső történeti múltat méltató érzék. Ott, hol véget érnek a névtelen sírok és fejfák, Fehér István gazdúr, a tápió-bieskei uraság ispánja, saját költség-

hogy Baross kereskedelmi miniszternek határozott akaratát az, hogy az indóház a Szécsény felé vezető irányban építessék fel, mert a vasút már a közel jövőben Szécsény és Losonez felé fog kiépülni; a b.-gyarmatiak saját partikularis érdekük felre tolásával a szécsényi és losonezi vidék érdekében is, nem tettek semmi kifogást a kereskedelmi miniszter által elfogadott tervezeten, mely az indóházat az izraelita temető feletti pontra helyeztetni tervezte. Azt hisszük, hogy az indóház kérdésének elintézése az osztr. magyar államvaspálya társaság részéről nekemzenyekre találni nem fog, s fel fogják találni azon pontot, melyen a társaság és az aszód-b.-gyarmati vasút érdekeltségének érdekei találkozni fognak. A politikai bejárásnál részt vett Tolnai Lajos volt államvasuti igazgatónk, aki Markus Agost vállalkozó mérnök jól kidolgozott tervét elfogadta. A kormány részéről Mencer Lajos műszaki tanácsoson kívül jelen voltak: Nedeckzy Gyula miniszteri titkár és Kormót János mérnök. A közös hadügyminiszterium részéről jelen volt Strigl százados. A politikai bejárásnál a vármegyét Seitovszky János alispán, Sréter Alfréd közigazgatási bizottsági tag és Feiglstock Gyula főmérnök képviselte; a sziraki járást Mártonfalvy Gyula, a b.-gyarmati járást Kacs Kovács Iván szolgabírák. Mint értesülünk a vállalkozó már talált bankházat, a mely a költségek 2 harmad részét finanszírozni fogja.

Közegészségügyi leleplezések.

Szomorú közegészségügyi állapotaink felett régi fájó sebet kepezik hazánknak. Már Mára-Terzi királyné idejében mozgalom indult meg annak megjavítására, de nagyon keves sikerrel; azután a jelen korig alig történt valami, mi a súlyos bajhoz mérten, s kellő komolysággal ohajított volna annak kétségbeesztő állapotán segíteni. 1876-ig kellett várni, míg sok sarkallásra, jajveszékésre megszűnt a „közegészségügy rendezéséről” szóló XIV. t. cz.

Ezen törvény alapján elég jó, de mégis meglelték rajta, hogy olyanok is befolytak annak alkotásába, kik a külső, közéletet s annak gyarlóságait nem ismerék, kik nem tudták, vagy nem akartak tudni azt, hogy a törvények végrehajthatóságának, megtarthatóságának feltételei is vannak. En úgy gondolom, hogy mindeketlen valaki háza felépítéséhez fog, előbb a talajviszonyokat hozza rendbe.

Nevezetes hibája a XIV. törvényeziknek az, hogy annak végrehajtási elemi módzatai nem államilag, hanem törvényhatóságilag intéztetnek el; ebből folyik aztán az, hogy például némely vármegye oly sérelmes szűkmarkúsággal határozza meg a kórosvos dotációját, hogy azon csak Czelliabátság mellett lehetne meg rangjához illően. Vannak községek, melyek halottvizsgálóknak tíz krajczárt, a bábáknak negyven krajczárt alapítottak meg esetenként. Ez az oka, hogy hazánk 1292 kórosvosi állomásából 347, tehát több, mint 2500 állandóan betöltetlenül van; pedig elégséges számú az orvos, de hát egy jó része inkább telepszik városokba, hol ugyan eleinte szintén szűkkörűmények között, de legálabb függetlenül és bizonyos fokú kényelemben él. Ez az oka annak, hogy sok kórosvosi állomás nemis minősített pályázók l. töltetik be. Ez az oka annak, hogy számos kórosvos, kit az intézmény régi helyén lett, inkább becsületből, mint a csekély jvadadalomért szolgálja a közügyet.

A kórosvos kényszerből gyakorolja a humanizmust, a legközelebbelenebb jótékonyt. A szegény nem fizetheti, mert nincs miből; a módosak egy része azt mondja: „fizetése van”. Vannak, kik a kórosvos életét „Sine Cura”-nak tartják. Egy, szavaival játszó barátom a kórosvosi intézmény behozatalakor így gratulált: „ezután kapsz évenként hatszáz forint borravalót.” Csoda azután, ha az ily szavakkal bolondított nép zúgolódva, átkokkal fizeti a vármegyékben nem is nagyon, hanem személyek arányában kivett krajczárokat, melyekhez a kórosvos sokszor csak akkor jut, mikor már minden egyéb községi kiadás fedeztetett.

gém emléket állítottatott, egyszerűt ugyan de nagy gondolatot kifejezőt. Felső része az Isten ember keresztfáján ábrázolja, alsó része négy oldalán az elesett honvédek emlékének van szánva. A feliratok a csata idejét, az elesettek számát, a felállítás idejét és az alapítót jelzik.

A gnómákra nem emlékszem. Helyettük önvédelmi harcunk történelmének e csata helyett illető sorait kivonatolom.

A hatvani csata után Jellasics a főváros felé nyomult, de F. Bicskénél Klapka útját állotta. A támadás azonban balul ütött ki. Visszavonulót kellett fuvatnia. A visszavonulás szabálytalanul ment végbe. Először, tartalék ragadt egy mást hátrafelé. A Tápió átírt vezető gátút zsufoltan volt tele gyalogsággal, lovasággal, ügyekkel és sárszekerekkel. A kis hidon rémséges zavar uralkodott. Sokan a vizen át akartak gázolni, de belesüppedtek és csak kevesen érték a túlpartra. Klapka maga sem mehetett át a hidon, csak nagy kerüléssel menekülhetett Káta felé. Görgey és Damjanics még jókor érkeztek Kátára, sikerült föltartatniok a futamlokat és visszavenni az előnyomulokat.

A kis hidat Földváry Károly, őrnagy vezénylete alatt a híres vörös sapkások foglalták vissza szurony-szegezve.

E harcban magyar részről 800 ember esett áldozatul, 7 ágyú jutott az ellenség kezébe és Klapka iránt nem csekély mértékben csökkent a hadsereg bizalma.

A tápió-bicskei nevetlen sírok multja ismeretes előttük, jelenük kegyeletre intő jövőjük a durva fejták helyébe emlékoszlopot emeljen bejök.

Druga József.

Vármegyénk szabályrendelete szerint a kórosvos köteles mindazokat ingyen gyógyítani, kik tíz forint adót nem fizetnek. Hát ez a cenzus már 1877-ben is magas volt, mert ebből kifolyólag a lakosságnak mintegy 65%-a már akkor is díjtalanul gyógyított; de a nepsre való tekintetből eme megállítás nem is igazságos, mert van sok tíz forint adót fizető, számos gyermekkel megáldott fertályos jobbágy, ki „szegényebb” sok bérésnél, s ismét hány magányzó, főkepezés, alsóbbrendű gazdatiszt, iparos, állandóan jól kereső zsellér van, ki jogtalanul részesül az ingyergyógyítás kedvezményében? Nem-e lenne helyesebb, ha a községi hatóság által leküszöbölt összesített „szegények” részesülnek az ingyergyógyítás kedvezményében? Így van az más vármegyékben is. Erdélyben egy kórosvosi pályázatot szerint 1200 forint fizetés mellett, kivétel nélkül mindenki ingyen gyógykezeltek.

A szolgálatadók a esedérendtartás 35. és 33-ik szakaszai szerint kötelesek beteg esedékeiket 30 napig gyógyíttatni. Sok földbirtokos előtt azonban ez a jótékony intézkedés ismeretlen, ugy is érte, hogy a mégis igénybe vett kórosvosnak mit sem ad, pedig jól felfogott érdekében éppen ő használja ki legjobban a kórosvost. Voltak esetek, hogy az amerikai ártelményesnél is kegyetlenebb, szívtelenebb ispany még kocsi sem adott a beteg esedéknek, hanem ha az orvost akart, neki kellett kocsi fogadni. Az is előfordult, hogy a nappal szerencsétlenül járt bérés számára éjjel küldtek orvosért, mert nappal a lónak más dolga volt. Bizony mindezek nem valami fényes bizonyítványai a 19-ik század hírhedt humanizmusának.

Vonatkozva a vármegyékben ingyen gyógykezelendők cenzusára, 1877. óta nagyon megváltoztak az adóalap és birtokviszonyok; mert eltekintve attól, hogy nálunk sok ősi nagybirtok van egy kézben, a birtokok örökösödés folytán mindjobban megosztottak, sok kisebb birtok egy kézbe vándorolt, a szőlők, mint tekintélyes adóalapul szolgáló ingatlanok nem csak vármegyékben, hanem az egész országban jó részben elpusztultak; mindezekből az folyik, hogy az úgy is csekély számú tíz forint adót fizetők napról-napra kevesebben lesznek, s ma, holnap oda jut a kórosvos, hogy jóformán a csekély kórosvosi fizetéséből lesz kénytelen tengődni. Ugy látszik, hogy a számos egyéb okon kívül ez is al kalmat szolgált arra, hogy némely méltányosan gondolkodó törvényhatóság nagyobb fizetést alapítson meg azon községe számára, mely hivatásánál fogva életének, egészségének öre és elsőrendű gondozója. Nem régiben két körjegyzői állásra olvastam a kiírt pályázatot, úgy egyikhez, mint másikhoz 1100 forint fizetés és szabadszallás volt kötve. Hogy lehet az, hogy éppen az orvosok iránt annyira ridegek a kedélyek.

Az elmondottaknak összessége, tekintettel ama nagy felelősségre, melyre terhes teendőre, mely a kórosvosi állással összefügg; tekintettel ama nagy költségre, s hosszas szellemi előkészületre, melynek alapján oklevelel szerzett, nem nagyon alkalmas arra, hogy benne a munkakedvet, ügybuzgóságot, szorgalmat fenntartsa, vagy emelje, s bizony kötelessége pontos teljesítésében nem az anyagi jutalom, hanem inkább a nemesebb erkölcsi ösztönök vezetnek.

Midőn mindezeket tapasztalásaimhoz képest híven leírom, legkevésbé sem „pro domo mea” beszélek. En már öreg ember vagyok, vagy leszek nem sokára, s így ha érvényre jutnának is némely ohajtásaim, azoknak nem sok hasznát vehetném. A fennebbiek elmondására egyedül közegészségi ügyeink e részben is hiányos volta indított.

István György,
t. m. járásorvos.

B.-Gyarmat okt. 24.

A belügyminiszter által kiküldött szakközlegek hozzá fogtak a vármegyék pénzügykezelésének és ügyvitelének vizsgálatához. A pestvármegyei pénztárat 4 napon át vizsgálták és mindent a legjobb rendben találtak. Így találtak a kolosvármegyei pénztárt és ügykezelést is.

Egy szép napon Nógrádot is meglátogatták. Nem mondhatunk előre sem jót sem rosszat. Am vizsgálják meg az itteni pénztárat a közigazgatási és árvaügyi ügykezelést. Amnyit mégis meg kell jegyeznünk, hogy a vármegye tisztikara bátran és önértéssel nézhet bármely vizsgálat elébe.

A központi sajtó organumai azt különös dolognak találták, hogy a miniszter ilyen merész dologba vágott. Pedig ez semmi merészesség, ezt a törvényt követeli. Ugyanis az 1886. évi XXI. t. czikk 4. §-a így hangzik: „A belügyminiszter a törvényhatóságoknak az önkormányzati hatáskörben követelt közigazgatási eljárását, belső ügyvitelét és pénzügykezelését saját kiküldött községe által bármikor megvizsgálhatja”. A törvény tehát jogot ad a belügyminiszternek arra, hogy a törvényhatósági közigazgatás menetét akár esetről-esetre, akár általában saját községei által vagyis közvetett autopsia útján a helyszínen megvizsgálja. E törvény adta jogát a belügyminiszter a főispánokhoz kibocsátott rendeleté szerint a közel jövőben komolyan és teljes kiterjedésben igénybe kívánja venni, a mennyiben négy miniszteri tanácsosát a megfelelő számvetőségi segítséggel együtt a vármegyei és városi törvényhatóságok megvizsgálására kiküldötte.

Részünkről nyíltan kimondjuk, bármilyen paradoxnak látszassék is első pillanatra állításunk, hogy mi az általános vizsgálatot, bár arra feltétlen szükség nincs, örömmel üdvözlünk. Megmondjuk, miért.

Közigazgatásunk utjabban igen rossz hírbe keveredett. Derűre-borúra szítja minden laikus, hogy milyen rossz, dilettáns, corumpalt. Itt gyanútalan, ott ellenkezőleg éppen erőszakoskodó, denique minden egyéb, mint jó. Egész sporttá, egész nepszerűvé lett már a közigazgatás pellengéret állítása. Amnyit beszélnek közigazgatásunk bűneiről, hogy idecsúszva mindenki elhúzi azokat a nélkül, hogy kézzelfogható bizonyosságok lennének rá. Oda jutottunk majdnem, hogy bizonyos fokú heroizmus

kell hozzá, ha valaki a vadlóttnak védelmére kel s a miniszterelnöknek levélben terjeszt mondatát tovább fűzve, elmondhatjuk, idecsúszva a közigazgatási hatóságoknak is erkölcsi bátorságra lesz „szükség”, hogy szembe tudjanak szállni az általánossá válni kezdő gyanúsításokkal.

Mi nem akarunk a másik tolságba esni közigazgatási hatóságainkat teljesen kifogástalanoknak mondani. Mi is bátran felszólalunk, ha bajt látunk, mert jól tudjuk, hogy nem az a legjobb orvos, ki a kést a fájó helyben nem meri megforgatni. Elismerjük, hogy közigazgatási hatóságainkban szörvénysan sok a hiba, bár e hibák egy részét is a fennálló közigazgatási rendszernek tulajdoníthatjuk. Tökéletes közigazgatás nincs sehol; hibák fordulnak elő oly államokban is, hol a közigazgatás egészen véve mintaszert. Nem volt s nem is lesz soha oly rendszer, olyan ellenőrzési mód, mely feltétlen biztosítékul szolgálhatna az egyesek tevédséi, könnyelműsége, sőt gonoszsága ellen. E tekintetben a magyar közigazgatás sem képez, mert nem képezhet kivételt, tudatlanság, hatósági önkény itt is forduló árva pénz és más közpénz sikkasztás sem éppen fehér holló. De nagy túlzás azért egyes tudatlan vagy sikkasztó hivatalnokok hibáit, bűneit az egész közigazgatási szervezetet tenni felelőssé, a szörvénys betegségek eseteiből járványt konstatálni s a világ minden részében, következőleg nálunk is ki nem küszöbölhető bajokért egész nemzeti reputációnkat meghurcolni.

De tagadjuk, hogy a mi közigazgatási hatóságaink corumpáltabbak volnának mint más országokban; tagadjuk, hogy mostani hatóságaink rosszabbak volnának mint voltak a régié. Igaz hogy ma a szigorubb ellenőrzés, a nagyobb fokú nyilvánosság, a szabadsajtó folytán több valódi és képzelt visszaadás hozatik napfényre, mint a multban, de nem felel meg az igazi tényállásnak az a következtetés, hogy tehát a visszaadás is több ma, mint volt azelőtt. Egy szóval az általános corupcióról, sőt még az általános eljárás s ügyviteli kóros állapotokról mi semmit sem tudunk, ellenben számos olyan törvényhatóságot ismerünk, melynek egész közigazgatási eljárása, hivatalainak s tisztviselőinek pontossága, szakavatottsága, becsületessége kifogástalan, egy szóval, a hol a mostani szervezet keretében minden megtörténik, mi csak kívánható és lehető. (M. K.)

Levél a „Nógrádi Lapok” tiszelt Szerkeaztőjéhez.

Kedves Barátom!

A „Nógrádi Közlöny” 3-ik száma csak most jutott a kezeim közé. E számban „a zsidó kérdés” cím alatt egy olyan cikk jelent meg, amelynek irányát s igét én a függetlenségi elvekkel általában s egy magyar független lap irányával különösen összeegyeztetni képes nem vagyok.

Vagy szent ugyan is előttünk a „Szabadság, Egyenlőség, Testvérség”, vagy nem szent. Ha szent: akkor antisemiták nem lehetünk s független elveket vallva oly cikkeket, mint „A zsidó kérdés” nem közölhetünk. Ha nem szent: akkor... nos akkor keressen magának a „Nógrádi Közlöny” olyan munkatársakat, akik nem pirulnak; ha a függetlenség legszentebb elveit arcuztútk.

En a „Nógrádi Közlöny” t. szerkeztőjé nem ismerem, de megkeresése folytán szívesen vállalkoztam lapjának szellemi támogatására, mert meggyőződése az, hogy a tisztességes, ellenőrző, a hatalmi túlkapasokat korlátozó, hazánk önállóságáért s függetlenségéért küzdő ellenzékre minden megvételben szükség van. Semmi körülmények között sem támogathatok azonban oly lapot, amely „A zsidó kérdés”-t akként tárgyalja, mint valami K. M. a „Nógrádi Közlöny”-ben. Miatn a „Nógrádi Közlöny” havonként csak egyszer jelenik meg, én pedig nem szeretném, ha valaki egy hónapig is azon véleményét táplálna felőlem, hogy a kérdéses cikk nézetét osztom és aláírom, engedő meg, hogy becses lapodban jelentsem ki, hogy a „Nógrádi Közlöny”-t antisemita cikke miatt, szellemileg támogatni megszünttem.

Becsüznél legyen szabad a „Nógrádi Közlöny” szerkeztőjének nagybecsű figyelmébe a következőket ajánlani

Az általános nyomornak s a nép szenvedéseinek: nem a zsidóság, hanem a nép elhetetlensége, fényűzése s a fegyveres béke az oka.

A birtokos családok tönkretűtésének: nem a zsidóság, hanem a birtokosok könnyelmű gazdálkodása az oka.

A corupciónak, az erkölcsök süllyedésének: nem a zsidóság, hanem a rossz nevelés, a túlságosan anyagi kor az oka.

Végre ha csakugyan igaz volna az, hogy a keresztények óriási száma föltűnt az a maroknyi zsidóság uralkodni: akkor az nem a zsidók, hanem a keresztények bűne és szégyene volna.

Fogadd e sorok közléseért előre is köszönetemet. Maradok

Budapest, 1889. október 23-án.

Tisztelettel

őszinte barátod,

Brankovics György.

a „Képes Családi Lapok” szerkeztője

Salgótarján okt. 23-án.

A szepetaki tűzkárduktak javára Starjában f. é. október hó 12-én rendezett műkedvelői előadás és bál sikerült. Jelenvoltak megyénk natabilitásai közül számosan. Kedves köteleességünknek ismerjük Gróf Gyúrkó Ábrahám öngyémeltőségének köszönetünkkel nyilvánítani, hogy műkedvelői előadásunkra a valószínűséget elfogadni kegyes volt. De nem mulasztathatjuk el ez alkalommal Nagy Anikó, ki gyönyörű zongora játékaival elragadta a közönséget s magával vitte a zene tündér világába, miért is a legnagyobb ovációt s a hosszán tartó taps és éljenést vette jutaknál, éppen így gróf Gyúrkó Victorral játszott 4 kezes darabért fényes sikert aratva

mindenten valódi művészi színvonalon állóknak bizonyultak. Herber Vilma (Paulina), Okolicsányi Margit (Lajza), Schleicher Emma (Pepi), Szomor Károlyné (Camilha) és Quolin Janette (Agatha) közreműködő úrhölgyeknek, mint kiknek az előadás sikeréből az oroszán rész jutott, hogy halás köszönetünket ne nyilvánítsuk; úgy a salgótarjáni köszönbánya és valami részvenytársulatoknak, kik úgy most, mint már-márkor is behíányították, hogy a közjót aldozni tudnak és akarnak.

Előadás után a pezsgő fiatalok sietett Terpsycho-renek aldozni, s Rácz Rudi (pásztor) talp alá húzott nőitől mellett jártak késő reggel, mikor is a fiatal dandók lassú léptekben különféle alakot öltött egyzinderekkel ékesítve vonultak haza felé.

A műkedvelői előadásán befolyt 545 frt 60 kr, kiadás 236 frt 10 kr, maradvány 309 frt 50 kr, mely összeget Plachy József járási főszolgabíró úrnak — rendeltetési helyére való jutatas végett — átadott, s mely összeg ugyanaznak Plachy József úr által 310 frtra egészített ki.

Felőlíztettek a következők: Gróf Gyürky Ábrahám 97 frt, Gróf Dégenfeld Lajos 48 frt 50 kr, Borbély Lajos 15 frt 50 kr, Szilárdy Odón, Gerber Frigyes és Zemplényi Mária 8 frt 50 — 8 frt 50 kr, Luby Géza 7 frt, Deutschberger Mór, Rubint Károlyné 5 — 5 frt, Kándó Aladár, Plachy József, Luby Gyula, Pongrácz György, Gróf Forgách Antal, Szilárdy István, Jansen Alfons, Zádovszky N. 3 frt 50 — 3 frt 50 kr, Barélla Henrik, Veres János 2 frt 50 — 2 frt 50 kr, Boezsó Dániel, Szvoboda Jakab, Pfaff Gusztáv, Böhm Béla, Okolicsányi Lajosné, Draskóczy Zsigmond 2 — 2 frt, Groszberger Barna 1 frt 50 kr, özv. Herber Kádas Ilona, Perné Ferencz, Aszkáry Gyula, Balázs Árpád, Veesey Dezső, Zabovics István, Balás Barna, Baintner Arnold, Pap János 1 frt 50 — 1 frt 50 kr, Löblbach Gusztáv 1 frt, Scheidl Ágost, Dr. Kovács József, Dr. Gescheit N., Kuncze Károly, Kolossy Gábor, Gonda Károly, Fritz János, Nagy Ferencz, Gerő Nándor, Panyl Ferencz, N. N., Andreics János, Petheő Ferencz, Balásy Antal, Blumenthal Sándor, Koháry Kálmán, Oczvirk Nándor, Benes Ferencz, Baross Árpád, Rákóczy István, Kilyády János, Herczeg Gyula, Fuszl Vince, Auerhammer János, Petheő Géza, Besse Béla, Stegmüller Károly, Ligety Ferencz, Deutsch Mór, Okolicsányi Lajos 50 — 50 kr. *)

Végül van szerencsénk tudatni, hogy Salgótarjában f. év október hó 19-én a műkedvelői-kör megakulván elnöknek: Szilárdy Odón, alelnöknek: Plachy József, pénztárnoknak: Pap János, jegyzőnek: Kovács Antal, gazdának: Barélla Henrik urak választattak meg. A műkedvelői-kör eddig 25 működő és 34 pártoló tagból áll.

Mely tisztelettel vagyunk,

a rendezőbizottság.

Hirek és Különfélék.

Dr. Rozner Ervin urat, Szécsénykerületi országgyűlési képviselőnk, a parlament, október hó 21-én tartott ülésén egyhangú szavazattal országgyűlési jegyzőnek választá. Nagy örömről szolgat ezen kitüntetés, mely megyénk ezen nagytudományát kitűnő flát érte.

Ügyelmezés. Ofelsége a király. Huszár Ágost 25. sz. gy. ezredbeli alezredesnek, a felülvizsgálat alapján csapatszolgálatra képtelen, de helyi szolgálatra alkalmas* gyanúval leendő nyugalmaztatását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Címzés. Lapunk múlt számában a lap corrector „nagy” hibát követett el, ugyanis a betűszedő a méltóságos czímmel kihagyta a „nagy” szócskát. A lap revizora a kihagyott „nagy” szócskát széljegyzé: a corrector azonban a kihagyott szócskát nem Gr. Gyürky volt főispánunk s valóságos belső titkos tanácsos úrhoz corrigálta, hanem Gr. Dégenfeld méltóságos főispán nevéhez. Így lett Gr. Dégenfeldből nagyméltóságú főispán, Gr. Gyürkyből pedig csak méltóságos úr. Nőmen et omen! Azt hisszük, hogy Gr. Dégenfeld Lajos főispánunk is nemokára belső titkos tanácsos lesz: Gr. Gyürky úr azonban már régóta az, s így a nagyméltóságú czím őt joggal megilleti, bár szerénységénél fogva, a czimeket nem vindikálja. Nehogy ezen czimesere félreértésekre szolgáljon alkalmul, sietünk a „nagy” hibát ezennel helyre hozni.

A losonezi gymnasium t. tanári kara a Madách emlékügyi bizottság által megkeresett, hogy a losonezi állami tanítóképezde t. tanári karával együttesen oly

három irodalmi pályakérdést megalapítani sziveskedjék: melyek közül a legmegfelelőbb s a bizottság által elfogadott pályakérdés a losonezi gymnasium, losonezi tanítóképezde és a b-gyarmati polgári iskola növendékei számára kidolgozás vegelt tüzetnek ki, oly czélból, hogy a jelzett tanintézetek növendékei által készített legsikerültebb művek a Madách alapítvány kamataiból jutalmaztatnának. A losonezi gymnasium t. tanári kara ezen megkeresést okt. hó 16-án tárgyalás alá vette, s kimondotta azt, hogy ő, valamint a tanítóképezdei tanári kar, nem illetékesek arra, miszerint a polgári iskola növendékei számára is pályakérdéseket töltsenek ki, hanem úgy-mond minden intézet tanári kara külön keressék meg aziránt, hogy mindenik a maga intézetbeli növendékei számára külön szerkeszsen pályakérdéseket. Nézünk szerint ez kissé helytelen okoskodás, s méltán rözse néven veheti a Madách emlékügyi bizottság, hogy a fizezett gymnasiumi tanári kar ily erkölcsi kötelességet elharitani kíván magától, s az ügyet nem csak hogy elodázza, de a bizottságnak segédkezel sem nyújt. A bizottság úgy kereste meg e tekintetben a losonezi állami gymnasium t. tanári karát, mint vármegyénkben a legfőbb, legcompetensebb irodalmi szakforumot. Már csak el nem képzelhető, hogy ily szakforum ne tudna oly pályakérdéseket csinálni, melyek nemcsak a gymnasiumi növendékek, de a polgári iskola növendékei képzettségének is megfelelnek? Mire való tehát ez a fontoskodás? Egyébként leghelyesebb lesz, ha a Madách emlékügyi bizottság magakészti el a pályakérdéseket. A bizottságban vannak oly tagok, kik irodalmi műveltségük folytán a pályakérdéseket javaslathoz hozhatják. Ugyanacsak a losonezi gymnasium és a losonezi állami képezde tisztelt tanári kara arra is kéri a Madách emlékügyi bizottságot, hogy a Madách képekből egy jutassék a losonezi tanítóképezde részére is. Ez a kérelem azonban az időszertint aligha lesz teljesíthető, mivel erre most fedezel nincs.

Kiszárazás. Gróf Dégenfeld Lajos főispán úr O méltósága Szontagh Antal urat tiszteletbeli szolgabírónak nevezte ki.

Gr. Dégenfeld Lajos főispán úr önméltóságának arczképét mint értesülünk a b-gyarmati takarékpénztár lefolytatni határozta azon nagy érdeme elismerése és méltánylásául, hogy ő volt megalapítója a b-gyarmati takarékpénztár sziraki fiókpenztáratának. Az arczkép a takarékpénztári palota dísztermében fog elhelyeztetni.

Szerem a jó szívű emberekhez. Iskolánk megteltek a tanköteles gyermekek sokaságával; jól esik tapasztalunk a serény oktatókat, mely ha mindenki megfelelőleg közreműködik, boldoguló flakat fog nevelni hazánk-nak. De elszorul a lelkünk, midőn belépve bármelyik elemi iskolánkba, ott látjuk és tapasztaljuk, hogy feletlébb sok a szegény oly gyermek, akinek gyöngye tagjai nem ruha, de csak rongyokba vannak takarva, lábukon pedig semmi saru, semmi cipő s dideregve jönnek az iskolába, sipadtan és köhögve mennek onnan haza. Ezenként szokott ugyan a helybeli jótékony nőgyűlet, karácsony táján, sok szegény iskolás gyermeket felruházni, de vajjon nem lenne-e szélszerűbb legalább a cipőket most osztani ki. Jószívű emberbarátok, kiknek az Isten módot adott bármikor könnyen segíthetnek e bajon. A segélypénzeket s egyéb tárgyakat (mint ruhameubéket, stb.) szélszerűbb egyenesen a város bírójához Reményi Károly urhoz küldeni be.

Szécsényben a megyei főszámvéveség vizsgálati után meg-alapította, hogy a városi-pénztárnál 1000 frt hiánylat mutatko-zik. Az előjárás ellen — mint értesülünk — fogymeli vizsgá-lat lesz elrendelve. Sajnos dolgok ezek!

Dedár Sándor táncmester eléggé sikerült táncpróbát mutatott be növendékeivel okt. hó 19-én a b-gyarmati népkör helyiségében, mely az alkalommal szép számú közönséggel telt meg. Különösen jól sikerült a magyar solo, melyet 4 kisleány magyaros costumben lejött, s a „rococo” négyes. A táncpróba este 11 óráig tartott. (Itt helyén találjuk kijelenteni, hogy a táncpróba alkalmával 1 selyem kendő eltűvedt, aki tévedésből elvitte vagy elcserelte, sziveskedjék azt e lapok szerkesztőjének, mint a népkör igazgatójának átadni, hogy az az illető tulajdonosnőnek átadhassa. Viszont találatot egy aranyozott karperecz.)

Aradás. Evtizedek óta nem volt oly erős október-ránk, mint az idén, minek folytán, az Ipoly különben is semmisnek mondható medréből múlt vasárnap kilepve, réljeinket előntötte, s így az őszi legeltetés gatlóva van; pedig a szük sarjúkaszálás után a takarmány kímélés nem utolsó reményét képezte gazdáinknak. Hejh, he egymásután jönnek a 7 sovány esztendők!

A róm. kath. templom harangjain, mint Temesvárról írják, serényen dolgozik Novotny mester, a végrehajto bizottság is tehát kettőzött munkát kell hogy kifejtsen.

ha akarja, hogy november közepén rendben legyen minden. A fl. Hottovinszky Károly, Aninger László és Vannay Ignác urakból álló küldöttség, mely 6 emmen-táját a biboros hercezségimást, a harangok felszentelésére felkérendő, múlt szerdán indult Esztergomba; igaz ugyan, hogy a primás ekkor már az egybehívott püspöki conferentia vezetésé végett Budapestre utazott, de hiszen ott is lehet kástélyába nála tisztelegni, és így hisszük, hogy ezáltalánul még sem járt a küldöttség. A szent mise alatt, mely a harangok felszentelésékor mondatni fog, mint értesülünk a helybeli dalegyület Boethoven „Isten dicsőítését” fogja énekelni. A gyűjtő-íveken aláírtak még: Nagyon tiszteendő Bagossy Ambrozia zarda-főnöknő ivén: az irgalmas nővérek 5 frt s a tanulólánykák 6 frt 97 krt. Vilim József úr ivén: Vilim József 1 frt; a róm. kath. elemi fiúiskola tanulói 2 frt 10 kr. Guttman Istvánné úrhölgy ivén: Gróf Dégenfeld Lajos 5 frt, Hummer Mihály Mészáros Anzelmné N. N., Balgovits Sándor 1—1 frtot, Makkay Sándorné Molnár Ferenczné, Smidl Sándor, Molnár Sándorka, Hatser Gyula, Baldenevgh Józsefné, Náray Irén 50—50 krt. (Folytatjuk.)

Utazásunk körözése és rendezése az eszter elmulásával ujabb tagindult, de ismételve, is helyteleníteni vagyunk kénytelenek a vállalkozó azon eljárását, hogy nem tart kellő sorrendet, s a Madách-utczát félben hagyva neki látott a Nagyhid utcának. Apellálunk tehát a vicinál-bizottság érdemes elnöke és tagjaira, hogy vessék magukat közbe, csakis illykép remélhetvén, hogy a vármegyei közgyűlés határidejéig (nov. 5.) rend lesz a megyehaza szomszédságában, mely rendhez persze hozzá számítjuk a Casino-épület mögötti bűzös moocsár elűnt-tetetését is. A munkálatok gyorsítását elérhet-nők, ha Kolm Mór vállalkozó nem 5—6 emberrel, de legalább háromszor annyival dolgoztatna, míg az idő-járás egyáltalán megengedi a munkát.

Bálatárs. Szepesi Adolf helyettes körjegyző, aki a lörinczi körjegyzői csoportban volt körjegyzőül helyet tesítve, hosszas sorvasztó betegség után 37 éves korá-ban Szirakon elhunyt, ő volt az izraelita vallásúak kö-zött az első, aki vármegyénkben körjegyzői hivatalt kezdett. Eredeti neve Zipszer volt, s néhai Oláh József volt szirákjárasi főszolgabíró oldala mellett tanulta ki a közigazgatás mesterségét. Béke hamvaiba! — B-Gyar-maton özv. Chikány Károlyné okt. hó 24-én 80 éves korában elhunyt. Béke hamvaiba.

Zsidóharc. A váci izraeliták templomának ablakai a legutóbbi ünnepek alatt naponként beverettek. Az iz-raeliták vallási nyugalomuk ismételt megsértése miatt a vármegye alispánjánál kereset orvoslást; s miután ez panaszzakkal a városi rendőrkapitányhoz utasította, oda fordultak, hogy az előttük ismeretlen tettesek kézre ker-ritessenek s érdemük szerint megbüntettessenek. A ren-dőrkapitány nyomban meg is tette a legkomolyabb in-tekcedéseket — rendőrei csak ugyan el is csíptek két pajkos gyereket, kiket az ablakok beverésén rajta kap-tak; de — uram fia! — mekkora lett a meglepett pa-naszosok amulata, mikor kiderült, hogy a két impostor : zsidó gyerek volt.

Tíz Szegeden okt. 20-án két nagyobb ház hamvadt el.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

Körösma-épület eladási hirdetmény.

Közhirre tetelik, hogy az Ipolyság-B-Gyarmati országút mellett fekvő nagyfalusi körösma-épület meléképülettal együtt folyó 1889. évi november hó 15-én d. e 10 órakor nyilvános szóbeli árverés útján az ipoly-szécsény-kei tisztartói lakban fog örökáron eladatni.

Árverés előtt letendő bánatpénzül 100 frt.

Ip.-Szécsényen, 1889. október 10-én.

MÁRTONYI BÓDOG,
tiszttartó.

HIRDETMEY.

Karancseszki közbirtokosság tulajdonát képező regále épületek örök áron 1889-ik évi november hó 11-én délelőtti 9 órakor kezdetét veendő nyilvános árverésen elfognak adatni. — Kikáltási ár 700 frt. Árverezni szándékozók 10-száztól bá natpénzt tartoznak letenni. Egyéb feltételek Karancsesziben bármikor megtudhatók.

SIR-GYERTYÁK

1 csomag 30 drb 32 kr., 1 csomag 24 drb 35 kr.,
1 „ 16 „ 32 kr., 1 „ 12 drb 32 kr.,

EJJELI-GYERTYÁK

1 csomag 10-darab 44 kr. Egy ily darab gyertya 15 óra hosszát ég.
Ezekon kívül mindegyféle terem és asztaligyertákat a legjutányossabb áron.

PETROLEUM

I. rendű 1 liter 18 kr. I. rendű amerikai 1 liter 20 kr.

SZEGEDI-SZAPPAN

1 kilo 32 kr.

Továbbá: minden fűszer, festék és gyarmat árukat, déli-gyümölcsöt, kitűnő ó borokat, rumot és theát nagy választékban. Hávelyes veteményeket (mákot örölve) 1888. évi boszniai aszalt-szilvát és szilvaizt, budapesti hengeralmi lisztet, páczolt és sós halakat, sajtokat, vajás lipői-túrót stb. kitűnő minőségben, jutányos áron, gyors és pontos kiszolgáltatással mellett ajánl

HUMMER MIHÁLY
fűszerkereskedő B-Gyarmat.

Eddig felülmulhatatlan.

MAAGER W.

csukamáj-olaja

(Leberthran)

Maager Vilmostól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgáltatván, közösen emérszethetősége miatt a gyermekeknek is különösen ajánlható és mint legfőbb legjobbj, legtermészetesebb és leghathatósabbnak elismert szer ajánlatik 1845- és mellbetegség, gőrvély, sümör, dagazatok, bőrkülsőek, málgybetegségek, elgyengülés, stb. ellen. — Egy üveg ára 1 forint. — Kapható a gyári réktárban. Wien, III. Bezirk, Heumarkt 5. C.

Kapható Balassa-Gyarmaton minden fűszerkereskedésben és CSERVENYAK GYÖRGY gyógyszerárában.

„ORION“

gyomor erősítő ital

mely a legkiválóbb Alpes, Apenin, Tatra és Vertes hegyek gyógyfűveiből készült.

Mint gyomor erősítő: előmozdítja az emésztést, igen jóhatással van a bélhurutra és távol tartja a gyomorgörsőt.

Cholera ellen mint gyógyszer eddig felülmulthatatlan.

KITÜNTETVE:

számos orvostudorok által mint igen sikeres gyógyital, továbbá a következő kiállításokon aranyéremmel, mint: Budapest, Teplitz, Német-Palánka, Döös, Paris, Kaaden, Leipzig és Zaar.

Ára: egy üveg 80 kr.

Visszatérő elárulásoknak nagyobb árengedményre.

ORION ALKOHOL

likör, rum és cognac gyárából

PILIS-MARÓTHON.

B-Gyarmati főraktár:

HUMMER MIHÁLY

fűszer, festék, tea és rum kereskedőnél, Kossuth-tér.

Kínél egy jó házból és 3 polg. lakókat végzett fő tanulóknak azonnal felvették.

Községeknek különarok!!!
Szűj és körömfájás ellen
leg hathatósaabb szer

„CREOLIN“ melyet
szavatolt kitűnő
minőségben, kiesin-
ben is jutányosan
ajánl

SZÁVOSZT ALPHONS
az országos magyar gazdasági
egyesület pártfogása alatt álló mag-
kereskedés gazdasági cikkek üzlete Buda-
pesten, Arany János utca 11. szám.

130 hectoliter

Jó minőségű majorsági fehér bor, mely a folyó évben a váraljai szőlőhegyen termelt eladára ajánlatik. Bővebb tájékozást nyújt **Homolny Gusztáv** körjegyző **Brandán** azon hozzáadással, hogy alkuszok kívánnak zárva.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, miszerint a nagy-halápi közbirtokosság tulajdonát képező 2 szoba, 1 konyha, 2 kamrából álló lakház, az épület alatt 1 pince, a kertbe 1 pince, udvar s 1200 öf területű kert önkéntes nyilvános árverés útján 1889. évi november hó 12-én d. e. 9 órakor Haláp község bíróságánál készpénz fizetés mellett elárvereztetni fog.

Kikiáltási ár 636 frt o. é.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10-százottója.

Zárt ajánlatok — a bánatpénz letétele mellett — elfogadtatnak.

Az árverési feltételek Halápon bármikor megtekinthetők.

Kelt Haláp, 1889. évi október hó 22-én.

Zimányi Jenő.

árverés közszóló vezetésére
felkért jegyző.

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Udvarhelyen határán az érvény-
telen, gyomor gyengé-
sége, savanyú fel-
fogás, szélrekedés, (kolika,
gyomor hurut, gyomor égés,
gyomor panasz és dara képa-
des, túlságos elgyógyosítás,
sárgaság, undor és hányinger
esetében, meggyógyítja a főfájást
ha az a gyomor elrontásától
származik; gyomor görcsöt, ke-
mény székletet, székrekedést, az
étel s itallal terhelte gyomrot
kiszívja, elűzi a bűlléteket,
s gyógyul lép, vese, máj és
aranyeres bántalmakat. — Egy
üveg ár: hazánál utasítás
ár: 40 Kr. keltés 70 Kr. Kárponti métkő-
kár: Brády Károly gyógyszerész Krensdor (Hely-
szék).

Védjegy.

Ors! A valódi Mariazelli gyomor cseppeknek
felképes utasításnak s hamisításnak, s ezért
valódiak gyanánt csak azok fogadassanak el,
melyek üvege, egy vére, s a fenti védjeggyel
ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékel-
telt utasításban az is fel van tüntetve, hogy
az Krensdorban, Gusz II. Konyinyomdájában
gyonlatatott.

A Kéményzárad és székreké-
des, ezek oda legjobb hat-
ságnak bizonyult labdacso-
k is, sokféle képen hamisításnak,
tehát ezek vételénél is vigyázni
kell a fenti védjegyre s Brády
Károly, Krensdor gyógyszerész név s ábrájára, melyek
minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára
20 Kr., egy tekercs s dobozzal 1 frt. A pénz elő-
beutalás után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs
1 frt. 20 Kr., 3 tekercs 1 frt. 20 Kr. ért. csomagolás
s postaköltséggel keltetik meg.

Máriazelli Labdacso.

A Mariazelli gyomor cseppek s Mariazelli
labdacso nem titkos szer, a gyógyható, anyagi-
sak összetétele, minden kórházi utasításban fel van
sorolva.

A Mariazelli gyomor cseppek s Mariazelli labdacso

B-Gyarmaton: a „Magyar Koronához“ cím-
zett gyógyszerárban; Ipolyvágyon: Berko Ist-
ván és Szécsényben: Pokorny Pál urak
gyógyszertárakban

Őszi és téli idényre!

A t. cz. közönség figyelmébe ajánlom dusan felszerelt raktáromat m. p. a legdivatossabb őszi és téli ruhakelméket, valódi oszmannoi színes és fehér atlasz és flanell barcheteket (mely egyedüli raktárát helyben csak én bírom), valódi rumburgi, hollandó, creasz és lennvász-
nakat chiffon és czérna gradli, kanavász és oxfordokat, téli kendőket, bútorkelmé-
ket, szőnyeget, paplanokat, ággyterítőket, továbbá téli női, férfi és gyermek haris-
nyakat, valódi Hausschild és imperiál kötőpamutokat, női és férfi fehérmennőket, a leg-
divatossabb nyakkendőket, gallér és manóhettákat. Végül valódi gácsi szoba és
lópokróczokat és mindenemű bőrdendőket, a legjutányossabb árak mellett.

Kelt B-Gyarmaton, 1889. évi október hó 26-án.

HIMMLER MÓR,

fő-utca Feledy Ignác úr üzletével szemközt.

HIRDETMEY.

A balassagyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a balassagyarmati takarékpénztárnál elzalogosított folyó évi július 1-én túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, úgyszintén a balassagyarmati takarékpénztárnál elzalogosított s folyó évi augusztus hó 1-én túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott arany-, ezüst s egyéb értéktárgyak a folyó évi november hó 4-én délután 2 órakor, s szükség esetén a következő napok délutánján az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen elfognak adatni s illetve a tőzsdéi árfolyam-
nak bíró értékpapírok tőzsdészerűleg beváltatni.

Megjegyeztetik még, hogy a folyó évi október 15-ig a meghosszabbítások díj-
mentesen eszközölhetnek, azontúl azonban az 1881. évi XIV. t. cz. 19. §-a értelmében
2. árverési költség is fog szedetni.

Az eladandó értéktárgyak könyvszámai a következők:

III. Könyv: 25, 30, 53, 55, 65, 79, 86, 87, 88, 93, 95, 100, 110, 122, 124, 136, 141, 142, 145,
148, 149, 165, 175, 179, 183, 186, 190, 199, 204, 212, 222, 232, 238, 242, 243, 264, 265, 274, 285,
286, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 297, 298, 311, 313, 314, 315, 323.

IV. Könyv: 3, 22, 53, 62, 64, 66, 69, 82, 87, 94, 103, 110, 112, 115, 116, 120, 125, 129, 137,
146, 149, 150, 153, 164, 167, 178, 185, 188, 194, 195, 196, 198, 199, 205, 207, 208, 221, 225, 230,
242, 243, 244, 253, 258, 260, 262, 270, 272, 276, 286, 289, 290, 296, 297, 301, 309, 320, 322, 325,
327, 332, 333, 337, 340, 344, 348, 349, 355, 367, 376, 381, 383, 389, 391.

V. Könyv: 4, 7, 18, 24, 25, 34, 38, 41, 54, 58, 68, 70, 75, 103, 111, 114, 122, 134, 137, 138,
139, 149, 154, 158, 160, 163, 165, 172, 175, 178, 181, 182, 187, 188, 189, 193, 195, 200, 201, 206,
219, 224, 229, 230, 231, 238, 262, 264, 271, 277, 285, 287, 293, 298, 301, 304, 311, 314, 336, 337,
339, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 348, 352, 354, 367, 375, 376, 382, 383, 385, 387, 391, 403, 408,
410, 411, 426, 428, 431, 433, 434, 438, 442, 444, 445.

Kelt B-Gyarmaton a b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága 1889. évi szeptember 7-én tar-
tott üléséből.

A b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az-egész világon a legtökéletesebbnek
elismert mérleg-szerkezetek.

A szabaddalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerű,
rendkívüli érzékenyek és tolosúlylál vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az összes
világkiállításokon első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

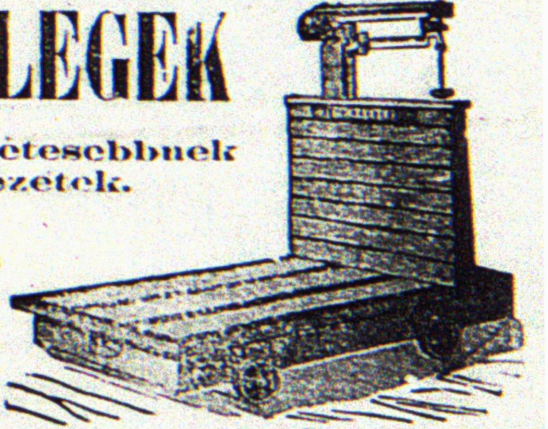
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízedes mér-
legek áráinál nem magasabbak — a hitelítés, csomagolás és
vazura való feladás költségei beafoglaltatnak. Gazdasági szeker-
és azok mérlegeink, valamint máhamérlegeink a legkedveltebb
mérleg-szerkezetek.

Gyártásun Állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztrák-magyar Fairbanks-társaság mérleg- s gépgyára John Block ve-
zérigazgató

BUDAPEST, Andrassy út 12.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — A-Magyar

Gyors és biztos segítség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életművelés s ennek folytán a vérnek tisztí-
tására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére
a legjobb s leg hathatósaabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalszam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalszam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a leggon-
dosabban van készítve a különösen minden emésztési bajok, gyomorgörges,
étvágyhiány, savanyúsághőgés, vértolulás, aranyeres bajok stb. ellen
teljesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatással következtében ezen élet-
balszam egy bebizonyult, megbízható házi-szerzévé lett a népek. Ára egy
nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezzel bárkinék
beteleltetve végezt. rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit fi-
gyelmeztetek, hogy az egyedül általam az er-
dési utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbal-
zsam“ minden üvegcskéje két barokk van csomagolva,
melynek hosszoldalain „Dr. ROSA-féle életbalszama
s „fekete sashoz“ címzett gyógyszerárban FRAGNER B.
Prága 205 — III. német, cseh, magyar és francia nyelven
olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy
látható.

Dr. ROSA életbalszama valódián kapható csak a
késztő

FRAGNER B.

főraktárban, gyógyszerár, „a fekete sashoz“ Prágában 205 — III. és BU-
DAPESTEN Török József úr gyógyszeráránál, Király-utca 12. sz. Budai
Emil úr városi gyógyszeráránál a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógy-
szertárban van raktár ezen életbalszamból.

Ugyanott kapható:

„prágai általános házi-kenőcs“,

Több ezer hályanyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyulad-
sok, sebek és gényedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használ-
ható a női emlő gyuladásánál, a tej-teszpedésénél s az emlő megkeményedé-
sénél szűlőkor, kelevényénél, vérdaganatoknál, gonyes fákadékoknál, pokol-
varnál, körömgöyknél, az úgynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél,
felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, szirdaganatoknál, érzéketlen tago nál
stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb
idő alatt eltávolít: s ahol már gényedés mutatkozik, ott a daganatot leg-
rövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kisereti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczékben.

Óvás! Mintán a prágai általános házi-kenőcsöt
sokszor utánpótlák, mindenkit figyelmezt-
tetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam
lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sarga
szelencze, melybe töltetik, vörös használati uta-
sításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és két
kartónba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb, számtalan próbatét által
legbiztosabbnak elismer szer a nehezhallás kigyógyítására s az egészen
elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt

Gortva völgyi tejszövetkezet.

A Grouit fölölmlő, kitűnő Schvajezi sajt kiloja 75 kr.

Viszont eladóknak nagyobb árengedmény.

Kapható: Gortva-Kisfaludon (Gömörmegye.)

Fahrer János, sajtosnál.